

**Громадська організація
«Київська наукова організація
педагогіки та психології»**

**ЗБІРНИК
ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ**

учасників Міжнародної
науково-практичної конференції:

**«ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ
НАУКИ У ХХІ СТОЛІТТІ:
ПЕРСПЕКТИВНІ ТА ПРІОРИТЕТНІ
НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

9 травня 2014 року

Київ
2014

ББК 88.0+74.0я43
УДК 159.9+371.01(063)
П-86

Психологічні та педагогічні науки у ХХІ столітті: перспективні та пріоритетні напрямки досліджень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 9 травня 2014 року). – К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2014. – 132 с.

ББК 88.0+74.0я43
УДК 159.9+371.01(063)
П-86

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Психологічні та педагогічні науки у ХХІ столітті: перспективні та пріоритетні напрямки досліджень». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

СЕКЦІЯ 5. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Белікова І. В.

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДІВ МОНТОРИНГУ ЯКОСТІ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 85

Іпполітова І. Я.

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПРИ ПІДГОТОВЦІ КОМПЕТЕНТНОГО ФАХІВЦЯ 87

Малихіна Я. А.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ
УПРАВЛІННЯ ВЗАЄМОДІЄЮ ВНЗ ІЗ ЗОВНІШНІМ СЕРЕДОВИЩЕМ..... 90

Репко І. П., Одарченко В. І.

РОЛЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВНЗ..... 92

СЕКЦІЯ 6. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Гоголь-Саврій М. В.

ПІДСУМКИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МАЙБУТНІХ
КЛАСНИХ КЕРІВНИКІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ҐЕНДЕРНОГО
ПІДХОДУ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІ ШКОЛИ УКРАЇНИ..... 95

СЕКЦІЯ 7. ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Клак В. О.

БЕЗПЕКА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ПІД ЧАС РОБОТИ ІЗ КОМП'ЮТЕРОМ 99

СЕКЦІЯ 8. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ, ПСИХОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Проць Л. О.

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІДМІННОСТІ ҐЕНДЕРНОЇ ПОВЕДІНКИ У КОНФЛІКТІ 102

СЕКЦІЯ 9. ЮРИДИЧНА ТА ПОЛІТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Сушко А. І.

ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ЮРИСТІВ
ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 106

СЕКЦІЯ 10. ПЕДАГОГІЧНА ТА ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ

Дубас О. Д.

ПСИХОЛОГІЧНІ ПРИЧИНИ ПАЛІННЯ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ 109

Нижник А. Є.

ПЕРЕДУМОВИ ТА РИЗИКИ ВИНИКНЕННЯ
ПОРУШЕНЬ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДІ 112

Черепехіна О. А.

ОСОБИСТІТЬ ВИКЛАДАЧА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ 115

5. Майборода В. Проблеми розвитку праксеологічних умінь майбутніх компетентних фахівців вищої школи України / В. Майборода // Вища освіта України – 2012 . – №4 . – С. 31-36.
6. Національний освітній глосарій: вища освіта / [авт.-уклад. : І. І. Бабин, Я. Я. Боллобаш, А. А. Гармаш й ін. ; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя]. – К. : Плеяди, 2011. – 100 с.
7. Божидарнік В.В. Система управління якістю навчання в Луцькому національному технічному університеті / В. В. Божидарнік, В.Ю. Серета, М. Т. Грушецька Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. Вип. 127/2012. Серія: Педагогіка. – Севастополь, 2012.– С. 188-189.

Малихіна Я. А., кандидат юридичних наук,
доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Харківського інституту банківської справи

*Університет банківської справи Національного банку України
м. Харків, Україна*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ВЗАЄМОДІЄЮ ВНЗ ІЗ ЗОВНІШНІМ СЕРЕДОВИЩЕМ

Зміни, які відбулися в Україні, потребують освоєння нових моделей управління, прилучення управлінців до світового досвіду та культури менеджменту. Масштабні і багато в чому історично суперечливі перетворення середовища в Україні викликали активний інтерес до проблеми підвищення рівня культури та управління.

Розробка теоретико-методологічних засад управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем є комплексною проблемою. Аналіз наукової літератури, нормативних документів, проведене нами дослідження дозволяє констатувати, що в сучасній вищій освіті позначилася низка об'єктивних протиріч:

– між законодавчо закріпленою необхідністю створення результативно діючої системи управління ВНЗ і недостатньою теоретичною розробленістю теоретико-методологічних засад, що її забезпечують;

– між сучасними вимогами до взаємодії ВНЗ із зовнішнім середовищем і недостатнім рівнем ефективності управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем (відсутність єдиного підходу до управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем, недостатній рівень організаційно-управлінської компетентності керівництва, відсутність методичних розробок, відсутність стратегічного планування в області управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем тощо);

– між потребою в системному підході щодо оцінювання ефективності управління ВНЗ і відсутністю системи оцінювання, зокрема показників та критеріїв, які надали змогу кількісно її оцінювати.

Виявлені протиріччя свідчать про те, що сьогодні система управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем потребує здійснення перетворень, приведення її у відповідність із міжнародними стандартами якості вищої освіти. Що також обумовлює необхідність розробки ефективної системи управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем [2].

При моделюванні процесу управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем слід спиратися на такі принципи: менеджменту якості освіти (орієнтація на споживача, роль керівництва в системі управління якістю, постійне вдосконалення тощо), системності; взаємозв'язку функцій управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем та цілей університету; оптимального внутрішнього різноманіття системи; соціальної детермінації та аналітичного прогнозування, інформаційної достатності та оперативного регулювання; фінансово-економічної раціональності, правової пріоритетності і законності; єдності єдиноначальства і колегіальності в управлінні, раціонального поєднання прав, обов'язків і відповідальності, наступності в управлінні, наукової компетентності, гуманізації, професійної компетентності, успішної управлінської діяльності; єдності цілей, взаємодоповнюваності, цілеспрямованості й критеріальності, підпорядкованості цілей в їх ієрархії, систематичності оцінювання та встановлення багатоканального зворотного зв'язку.

Зазначені принципи тісно пов'язані між собою, а зміст і прояв одного з них іноді визначає й формулювання іншого. Урахування виділеної системи принципів управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем забезпечує її відповідність сучасним тенденціям і перспективам розвитку вищої освіти в Україні та у світі.

Таким чином, запропонована нами система має підвищити ефективність управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем, яка представлена сукупністю наступних компонентів:

- методологічно-цільового (який містить мету і завдання, функції, принципи, наукові підходи до управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем);

- змістовно-технологічного (який містить етапи управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем);

- організаційно-управлінського (який включає суб'єктів і об'єктів управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем; напрями управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем; містить форми (індивідуальні (бесіди, консультації), групові (семінари-практикуми, спецкурси, тренінги, круглі столи, науково-практичні конференції та ін.) та методи (адміністративні (критика та заохочення, службовий нагляд і контроль за результатами праці, директиви, розпорядження та вказівки), економічні (моральні і матеріальні) та психолого-педагогічні (групова дискусія, брейнстормінг, case-study, дилем, коучинг, проблемні і рольові ігри та ін.) управління розвитком кадрового потенціалу університету) управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем. Організаційно-управлінський компонент зв'язує всі елементи системи в єдине ціле і забезпечує зв'язок із зовнішнім середовищем [5].

- оцінювально-діагностичного (який містить критерії (організаційне забезпечення управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем,

ефективність управління, ефективність функціонування і взаємодії ВНЗ із зовнішнім середовищем) та рівні ефективності управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем (високий, оптимальний, достатній, критичний, низький), очікуваний результат і результат, який представлений системою моніторингу ефективності управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем (моніторинг організаційного забезпечення управління взаємодією ВНЗ із зовнішнім середовищем, моніторинг ефективності управління, моніторинг ефективності функціонування ВНЗ), яка реалізовується за допомогою розробленого нами діагностичного інструментарію.

Література:

1. Єльнікова Г. Управлінська компетентність / Г. В. Єльнікова – К. : Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с.
2. Харківська А. А. Формування системи управління сучасного вищого навчального закладу / А. А. Харківська // Науково-практичний журнал південного наукового центру АПН України «Наука і освіта» : зб. наук. праць / [гол. ред. О.Я. Чебикін та ін.] – Одеса. – 2010 – №4–5. – С. 116–126.
3. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом / Є. М. Хриков. – К. : Знання, 2006. – 365 с.
4. Цехмістєрова Г. С. Управління в освіті / Г. С. Цехмістєрова – К. : Видавничій Дім «Слово», 2003. – 233 с.

Репко І. П., кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри педагогіки та психології
Одарченко В. І., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та психології

*КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
м. Харків, Україна*

РОЛЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВНЗ

Актуальною для сьогодення є реформа системи вищої освіти України, що спрямована на її модернізацію, особливу роль в якій займають адміністративні поліпшення функціонування ВНЗ. Якраз ефективність вищої освіти дозволяє здійснювати фундаментальну підготовку висококваліфікованих фахівців відповідно до потреб та завдань суспільства, бізнесу й держави.

Організаційна культура є важливим чинником, що обумовлює не тільки успішне проведення структурних або системних перетворень, а й саме існування університетської інфраструктури та системи управління науково-освітнім процесом і навчально-науково-інноваційними комплексами. Вона формує корпоративні стандарти, стиль, традиції і норми внутрішньо-